

REFERAT Landdistriktsudvalget 2022-2025 d. 30-09-2019

Mødedato Mandag d. 30. september 2019 kl. 18:00

Mødested Læborg Forsamlingshus

Mødedeltagere Egon Fræhr, Jakob Bech Jensen, Marion Mortensen, Niels Therkildsen, Anni Grimm, Helge Hansen, Børge Jensen (Afbud), Kim Nielsen, Erik Jensen, Carsten Kristensen, Steen Nielsen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af referat.....	3
Læborg Lokalråd har ordet.....	4
Budgetlægning for 2020-2023.....	6
Genforeningen 2020.....	8
Program til Vejen Kommunes landdistriktskonference 2019.....	10
Temadrøftelse af anbefalinger fra Udvalget for levedygtige landsbyer og Vækstudvalget.....	12
Inspiration og vidensdeling fra lokalrådene.....	15
Orientering om aktuelle landdistriktsemner.....	17
Eventuelt.....	22

Punkt 1: Godkendelse af referat

19/700

Administrativ indstilling

Chef for Udvikling & Erhverv Peer M. Rexen indstiller, at

- Referat fra mødet den 28. maj 2019 godkendes.

Beslutning Landdistriktsudvalget den 30-09-2019

Godkendt.

Sagsfremstilling

Ingen

Tidligere behandling

Ingen

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Personalemæssige konsekvenser

Ingen

Retsregler og andre forskrifter

Ingen

Høring

Ingen

Punkt 2: Læborg Lokalråd har ordet

19/700

Administrativ indstilling

Chef for Udvikling & Erhverv Peer M. Rexen indstiller, at

- Landdistriktsudvalget orienteres om Læborg Lokalråds aktuelle projekt 'Senior-pedelordningen'.

Beslutning Landdistriktsudvalget den 30-09-2019

På mødet var Læborg Lokalråd repræsenteret ved: Steen Søndergaard Nielsen.

Læborg Lokalråd startede med at vise udvalget rundt i lokalområdet, heriblandt friskolen, aktivitetsområdet samt en ny boligudstykning (ultimo 2020).

Aktivitetsområdet er blevet udviklet i fællesskab med kommunen, senest med et multihus. Lokalområdet arbejder også på at få en parkourbane og en ny mountainbike bane bag golfbanen, der skal hænge sammen med den eksisterende bane. De vil i samme omgang gerne lave en gangsti rundt om byen langs mountainbike banen.

Læborg lokalråd afholder hvert år et dialogmøde med lokalsamfundet, for at høre, hvad der rører sig i de lokale foreninger.

Læborg Lokalråd fortalte om deres senior-pedelordning. Ideen er opstået på et dialogmøde i byen sidste år og udspringer af læring fra sidste års landdistriktskonference samt med inspiration fra en lignende ordning i Skrave.

Lokalrådet har samlet en gruppe med otte til ti pensionister, der arbejder tre til fem timer af gangen for lokale foreninger. Pedellerne tager selv kontakt til foreninger, hvor de finder det relevant alt efter hvor meget arbejde, de kan håndtere. Alle foreninger har indtil videre sagt ja til at få hjælp.

Sagsfremstilling

Læborg Lokalråd repræsenteres på mødet af Steen Søndergaard Nielsen. Lokalrådet fortæller, hvordan de arbejder aktuelt med at etablere en frivillig senior-pedelordning. Se bilag.

Om vejret tillader det, viser Læborg Lokalråd desuden en del af lokalområdet til fods.

Tidligere behandling

Ingen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Personalemæssige konsekvenser

Ingen.

Retsregler og andre forskrifter

Ingen.

Høring

Ingen.

Bilag

Oplæg til en senior-pedelordning i Læborg

Punkt 3: Budgetlægning for 2020-2023

19/700

Administrativ indstilling

Chef for Udvikling & Erhverv Peer M. Rexen indstiller, at

- Udvalget drøfter budgetlægningen i relation til landdistriktsområdet.

Beslutning Landdistriktsudvalget den 30-09-2019

Landdistriktsudvalget har på nuværende tidspunkt forskellige midler, heriblandt:

- Et årligt tilskud til lokalrådene i landdistrikterne. Beløbet beregnes ud fra indbyggertal.
- 35.000 kr. udbetales som et årligt tilskud til hver af de tre centerbyer.
- Medfinansieringspulje af LAG-projekter på 250.000 kr.
- Landdistriktspulje til mindre anlægsprojekter på 250.000 kr.
- Mulighed for mellemfinansiering ved tildeling af LAG midler.

Landdistriktsudvalget ønsker, at puljerne fortsætter i det nye budget.

Budgettet første behandles den 8. oktober 2019 i byrådet. Budgettet vil efterfølgende komme i høring i ca. 14 dage. Landdistriktsudvalget er høringspart på budgettet. Landdistriktsudvalget besluttede at gøre lokalrådene opmærksomme på, at lokalrådene har mulighed for at komme med høringssvar. Udvalget mener, at det er vigtigt at landdistrikterne skal høres på trods af den korte tidsfrist.

Landdistriktsudvalget besluttede, at landdistriktskonsulenten sender en mail rundt til lokalrådene (inkl. link til budgetmaterialet) og fortæller om høringsperioden samt hvornår de har mulighed for at komme med kommentarer (sendes til landdistriktskonsulenten).

Landdistriktskonsulenten skriver et høringsvar fra Landdistriktsudvalget om, at de indstiller, at puljerne fortsætter.

Sagsfremstilling

I forbindelse med budgetlægningen for 2020-2023 er der udarbejdet kataloger med råderumsforslag samt drifts- og anlægsønsker.

Byrådet afholder budgetseminar den 18. og den 24. september, hvor den politiske prioritering af budgetforslagene påbegyndes.

Den 8. oktober behandler Byrådet budgetforslaget, som herefter sendes i høring i 14 dage. Byrådet 2. behandler budgettet tirsdag den 5. november.

På mødet vil der blive givet en orientering om status på budgetarbejdet inden for udvalgets interesseområder. Budgettet vil blive sendt i høring i 14 dage i oktober måned. Udvalget er høringsberettiget part, og kan komme med udtalelser.

Tidligere behandling

Ingen

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Personalemæssige konsekvenser

Ingen

Retsregler og andre forskrifter

Ingen

Høring

Budgetforslaget sendes i høring i 14 dage. Byrådet 2. behandler budgettet tirsdag den 5. november.

Punkt 4: Genforeningen 2020

16/1506

Administrativ indstilling

Chef for Udvikling & Erhverv, Peer m. Rexen, indstiller at:

- Udvalget drøfter aktuelle aktiviteter i forbindelse med markering af Genforeningen 2020.

Beslutning Landdistriktsudvalget den 30-09-2019

Udvalget drøftede aktiviteter i forbindelse med genforeningen, der kommer til at fylde i de enkelte lokalsamfund. Udvalget opfordrede lokalsamfundene til at knytte lokale arrangementer i sommeren 2020 op på fejringen af genforeningen.

Siden 2016 har Vejen Kommune to gange om året mødtes med interessenter i kommunen, der har interesse i den sønderjyske historie til gensidig orientering og inspiration. Foreninger og institutioner har fortalt om deres planer for markering af Genforening. Internt har markeringen af Genforeningen jævnligt været på dagsordenen, når afdelingschefer og direktion mødtes, og afdelingerne har skulle forholde sig til, hvordan de markerer Genforeningen. I juni var der inviteret til et møde, hvor interessenterne kunne komme med input til folkefesten – disse ideer bæres med ind i planlægningsfasen, som er i fuld gang.

Der står genforeningssten i alle lokalråd. Udvalget opfordrer lokalrådene til at lave et arrangement d. 14. maj, og eventuelt tage fat i den nærmeste efterskole og høre hvad de har planlagt med genforeningsstenene.

DGI arrangerer en stafet i Vejen d. 23. maj 2020, hvor lokale løbeklubber melder ind og ansvaret for forskellige ruter. Udvalget opfordrer også lokale idrætsforeninger til at deltage.

Vejen Kommune markerer genforeningen ved en folkefest i Skibelundkrat d. 14. juni 2020. Flere lokalråd er aktive omkring denne fejring. Programmet bliver tætpakket og en blanding af kendte navne udefra og aktiviteter skabt af de lokale foreninger og institutioner.

Den 9. juli kommer Dronningen på besøg ved Skibelundkrat og på Askov Højskole. Dronningen starter i Vejen, hvorefter hun besøger andre kommuner. Hun starter rejsen nordfra og krydser grænsen til Sønderjylland dagen efter.

Vejen Kommune har uddelt 400.000 kroner til arrangementer og projekter, der markerer Genforeningen 2020 lokalt. Kulturelt Samråd har uddelt et lille beløb til en række små Genforenings-arrangementer.

Udvalget besluttede, at landdistriktskonsulenten informerer lokalrådene omkring genforeningen via Facebook og referatet, og kontakter repræsentanterne i udvalget for at følge op på, om nogle af lokalrådene afholder genforeningsarrangementer.

Ved spørgsmål eller ideer til markeringen af genforeningen er man som borger eller lokalråd velkommen til at kontakte kultur- og turismekonsulent Charlotte Thomsen på ct@vejen.dk eller 79966383.

Sagsfremstilling

Borgmester, Egon Fræhr, orienterer Landdistriktsudvalget om aktiviteter i forbindelse med markering af Genforeningen 2020. Udvalget drøfter, hvilken rolle landdistrikterne kan have i denne fejring.

Tidligere behandling

Ingen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Personalemæssige konsekvenser

Ingen.

Retsregler og andre forskrifter

Ingen.

Høring

Ingen.

Punkt 5: Program til Vejen Kommunes landdistriktskonference 2019

19/14660

Administrativ indstilling

Chef for Udvikling & Erhverv Peer M. Rexen indstiller, at

- Landdistriktsudvalget drøfter forslag til program for Vejen Kommunes landdistriktskonference i november 2019.

Beslutning Landdistriktsudvalget den 30-09-2019

Temaet til dette års landdistriktskonference er kommunikation og dialog. Udvalget er enige om, at kommunikation er et af de største udfordringer for et lokalråd.

Landdistriktskonsulenten gennemgik forslaget til programmet fra DGI, og efterspurgte konkrete cases og eksempler på, hvornår kommunikation har været svært for lokalrådene.

Et eksempel kan være, at det gode arbejde i et lokalråd går i stå, fordi medlemmerne er travlt optaget af andre ting.

Et andet eksempel er et planlægningsproblem, hvor foreninger og tilstødende lokalråd får lagt arrangementer oven i hinanden.

Et tredje eksempel er, at et lokalråd har oplevet et dilemma om, om de skal spørge, om folk vil hjælpe i foreninger, eller skal man bede om det? Foreningen skrev ud på Facebook og bad om hjælp. Der var ingen, der gav svar. Udvalget diskuterer hvordan man som lokalråd kan gribe et sådant dilemma an.

Udvalget pointerede, at det også er vigtigt at have eksempler på det gode arrangement med på konferencen. Det kunne bl.a. være de lokale dialogmøder, de holder i Læborg.

Landdistriktskonsulent, Linette Holst Pedersen, kan kontaktes ved flere konkrete cases til landdistriktskonferencen på linhp@vejen.dk eller 30 58 62 31.

Landdistriktskonferencen bliver afholdt den 13. november kl. 17-21.30 i Jels Motel & Sportscenter.

Sagsfremstilling

I efteråret skal der igen holdes en landdistriktskonference i Vejen kommune. Den primære målgruppe er lokalråd i Vejen Kommunes landdistrikter.

Temaet blev fastlagt på sidste møde i landdistriktsudvalget og er 'kommunikation'. Administrationen har efterfølgende udarbejdet et forslag til program i samarbejde med DGI.

Formålet med at afholde konferencen er, at lokalrådene får nye værktøjer til deres arbejde som lokalråd, samt ny viden inden for det valgte tema. Programmet bærer præg af indhold, der fokuserer på 'learning-by-doing' og der er lagt op til meget gruppearbejde på tværs af lokalrådene. Resultatet bliver forhåbentlig dermed, at deltagerne kan inddrage konkrete eksempler fra eget lokalområde og efterfølgende nemmere kan bruge værktøjerne derhjemme.

Det foreslås, at konferencen afholdes onsdag den 13. november. Tidspunkt bliver 17-21.30 og aftensmad vil derfor være inkluderet.

Det foreslås, at arrangementet holdes på Jels Motel og Sportscenter.

Forslag til program er vedlagt.

Tidligere behandling

Ingen

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Personalemæssige konsekvenser

Ingen

Retsregler og andre forskrifter

Ingen

Høring

Ingen

Bilag

Udkast til program til landdistriktskonferencen

Punkt 6: Temadrøftelse af anbefalinger fra Udvalget for levedygtige landsbyer og Vækstudvalget

19/700

Administrativ indstilling

Chef for Udvikling & Erhverv Peer M. Rexen indstiller, at

- Udvalget gennemfører en temadrøftelse fra Udvalget for levedygtige landsbyer og Vækstudvalget.

Beslutning Landdistriktsudvalget den 30-09-2019

Udvalget drøftede TEMA 1 om Lokalområdernes DNA. Baggrunden for temaet er, at det anbefales at lokalrådene i dialog med kommunen foretager en vurdering af de enkelte landdistrikters styrkepositioner og identitet. Formålet er at sikre tiltrækning af borgere og udvikling af de enkelte landsbyer og landområder baseret på landsbyernes styrkepositioner.

Med 21 forskellige landdistrikter i kommunen er det især relevant, at det enkelte landdistrikt definerer deres særegne kvaliteter og kendetegn, der går udover et stærkt foreningsliv, fællesskab, osv., som er et generelt kendetegn af livet i landsbyer. Et eksempel er Glejbjerg, der siger de er verdens bedste naboer. Et kendetegn kunne også være en særlig god folkeskole, aktiviteter for seniorer, bæredygtighed osv.

Lokalrådsrepræsentanterne drøftede, at temaet ligger i forlængelse af spørgeskemaet, der blev sendt ud i forbindelse med strategisk landsbyplanlægning.

Ny undersøgelse viser, at livet på landet giver mere lykke. Det er væsentligt, at der overalt i Danmark er landdistrikter med høj livskvalitet.

Lokalområdernes udviklingsplaner er et godt udtryk for landsbyernes DNA og hvad der foregår.

Udvalget foreslog et nyt emne som temadrøftelse, da lokalrådene kan være i tvivl om, hvad lokalrådenes og kommunens rolle er. Det er ikke kun lokalråd, men mange i lokalsamfundet ved ikke hvad et lokalråd laver. De er bange for at det svarer til at gå ind i politik.

Det er et dilemma ved at lokalrådsdefinitionen er så bred. De opgaver, de varetager, afhænger af, hvordan lokalrådet er konstrueret. Nogle er valgt, andre er udpeget. Skal der være en forventningsafstemning med kommunen, forventer kommunen fx at lokalrådene har en udviklingsplan?

Udvalget drøftede, at rammerne for lokalrådene ikke må blive for snævert. Der skal være plads til, at nogle vender det på hovedet og prøver nyt.

Det er en del af lokalområdets DNA, at man gør det forskelligt. Der er stor forskel i, hvordan lokalrådene fungerer. Det skal være bredt, så alle kan være med. Nogle lokalråd finder det vigtigt, at der skal være valghandlingerne. I et valg får man også en debat omkring konstruktionen af lokalrådet.

Det kan være relevant at lave en udviklingsplan, hvor lokalrådets DNA kommer i centrum. Ind imellem er det godt, at strukturen er formel, strukturen kunne være centreret omkring udviklingsplanerne. I dialogmøderne kommer udviklingsplanerne i spil. Udviklingsplanerne er et middel til kommunikation til kommunen, og samtidig kan borgere se, hvad der sker.

Et lokalråd kan være mere eller mindre forankret, og det kan være meget personbåret. Udvalget drøfter, at det er farligt at blande sig i lokalrådenes konstruktion, men rollefordelingen mellem lokalråd og kommune er en god idé at kortlægge.

Idet der er tale om offentlige midler, er der også en forventning til forvaltning.

Udvalget er opmærksomme på tildelingen af offentlige midler. Vejen Kommune har besluttet at gøre det så enkelt som muligt. F.eks. ved, at udvalget alene skal have besked om, at midlerne er brugt godt, og ikke en revisorrapport.

Administrationen kunne give en introduktion omkring de forskellige lokalråd for at fortælle, hvad et lokalråd laver, hvad deres legitimitet er og hvad de har mulighed for. Spred de gode historier om lokalrådene. Lokalrådene kunne også holde åbne lokalrådsmøder for at fortælle om organisationen. De har fx god succes med dialogmøder for borgerne i Læborg.

Udvalget besluttede at køre dette tema videre som en temadrøftelse til næste udvalgs møde.

Udvalget besluttede, at landdistriktskonsulenten undersøger forskning omkring organiseringen af lokalråd, og undersøger hvordan Vejen Kommunes lokalråd er konstrueret.

Sagsfremstilling

På udvalgs mødet den 22. januar 2019 var Udvalget for levedygtige landsbyers afrapportering samt Vækstudvalgets rapport "Mere vækst på landet" vedhæftet dagsordenen. Landdistriktsudvalget har til mødet besluttet, at de mest relevante anbefalinger for Vejen Kommune anvendes som temadrøftelser på fremtidige udvalgs møder.

Administrationen har lavet en vurdering af anbefalingerne fra hhv. Udvalget for levedygtige landsbyer og Vækstudvalgets rapport "Mere vækst på landet" og identificeret fire temaer til drøftelse i Landdistriktsudvalget.

- Tema 1: Lokalområdernes DNA. Definition af de enkelte lokalområdernes DNA.
- Tema 2: Finansieringsmuligheder i lokalområderne. Hvordan kan vi styrke finansieringsmulighederne i lokalområderne?
- Tema 3: Udbud af offentlig servicetilbud i landsbyerne. Hvad er vigtigt for at have en velfungerende landsby? Hvordan kan landsbyerne overleve trods stigende centralisering af offentlig services?
- Tema 4: Boligudbud på landet. Hvilke boligformer/byggegrunde passer til bosætningsituationen i landdistrikterne (del af den strategiske kommuneplan).

Til udvalgs mødet den 30. september 2019 vil TEMA 1: Lokalområdernes DNA blive drøftet.

Udvalget for levedygtige landsbyer anbefaler, at lokalrådene i dialog med kommunen foretager en vurdering af de enkelte landdistrikters muligheder og identitet med henblik på at sikre en differentieret og målrettet udvikling af de enkelte landsbyer og landområder. Kommissoriet anbefaler desuden, at øge tilgængeligheden til landskab og natur som et særlig bosætningsmotiv i landsbyerne.

Dette tema relaterer sig til et nyt element af Planloven, der kræver, at kommuner arbejder med strategisk landsbyplanlægning i kommuneplanen.

Med 21 forskellige landdistrikter i Vejen Kommune vurderes det relevant, at det enkelte landdistrikter definerer deres særegne kvaliteter som landsby udover et stærkt lokalsamfund, som går på tværs af landdistrikterne. Med de mange naturskønne områder i Vejen Kommune kan naturen og landskabet bl.a. inddrages i at beskrive de forskellige landsbyers særegne kvaliteter.

- Hvad er landsbyerne hver især kendte for?
- Hvordan differentierer den enkelte landsby sig fra den anden i Vejen Kommune? (Glejbjerg slår sig f.eks. på at være de bedste naboer.)

Tidligere behandling

Ingen

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Personalemæssige konsekvenser

Ingen

Retsregler og andre forskrifter

Ingen

Høring

Ingen

Punkt 7: Inspiration og vidensdeling fra lokalrådene

19/700

Administrativ indstilling

Chef for Udvikling & Erhverv Peer M. Rexen indstiller, at

- Lokalrådsrepræsentanterne fortæller om lokale initiativer, projekter eller ønsker med henblik på inspiration og videndeling.

Beslutning Landdistriktsudvalget den 30-09-2019

Lokalrådsrepræsentanterne fortæller fra deres områder:

Bække: Lokalrådet har lavet en velkomstpakke til nye borgere, der har købt fast ejendom i byen. Velkomstpakken har både mødt medgang og modstand. 14 virksomheder og forretninger sponsorer velkomstpakken.

Bække søger penge til nyt lapidarie, da den gamle ikke bliver brugt mere.

Bække er også engageret i en ølfestival og er en del af Hærvejsklyngen.

Repræsentanter fra Jels, Skodborg, Skrave og Øster Lindet var samlet for en måned siden. I Jels arbejder de videre med ombygningen af det gamle hotel.

Øster Lindet ser også sorte pletter hos dem. Udvalget anbefaler Øster Lindet at tage kontakt til Teknik og Miljø, da det er dem, der arbejder med det.

Skodborg arbejder med vedligeholdelse og med at få fremgang i arbejdet med deres udviklingsplan.

Andst arbejder på udvikling af aktivitetscentret.

Askov udstykker og arbejder med infrastrukturen. Der er på sigt behov for lejeboliger.

I Gjerndrup er der påbegyndt et bump. Det ligger lidt stille, men lokalrådet forventer, at det bliver færdigt.

6683: arbejder med fællesspisning og det gode arbejde i foreningerne i de tre byer.

De holder et samlet møde omkring et emne. De skal have ændret deres struktur i lokalrådet og forsøge at få deres kalender til at passe bedre sammen.

Bustrafik er et svært område, og der er for eksempel gode forbindelser til Skodborg, men ikke til Skrave. Udvalget opfordrede lokalrådene til at fortsætte med at bringe det op, og tage det med til det næste møde i udvalget.

Sagsfremstilling

Lokalrådsrepræsentanterne arbejder med, og har kendskab til, forskellige lokale projekter og initiativer inden for de lokalråd, de repræsenterer.

Med henblik på gensidig inspiration og videndeling vil lokalrådsrepræsentanterne på mødet dele erfaringer, der kunne være relevante for øvrige lokalråds arbejde samt for samarbejdet med Vejen Kommune.

Her har udvalget også mulighed for at drøfte samarbejdsmuligheder på tværs af lokalområder.

Tidligere behandling

Ingen

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Personalemæssige konsekvenser

Ingen

Retsregler og andre forskrifter

Ingen

Høring

Ingen

Punkt 8: Orientering om aktuelle landdistriktsemner

19/700

Administrativ indstilling

Chef for Udvikling & Erhverv Peer M. Rexen indstiller, at

- Landdistriktsudvalget orienteres om aktuelle emner inden for landdistriktsområdet.

Beslutning Landdistriktsudvalget den 30-09-2019

Udvalget blev informeret om aktuelle emner. Herunder 'Årets landsby', lokale projekter i Realdania-kampagnen "Underværker", Erhvervsstyrelsens Landdistriktskonference 2019, Erhvervsstyrelsens landdistriktspulje samt Landsbytopmøde i Vissenbjerg.

Årets landsby er fundet:

D. 9. september blev prisen som 'årets landsby' uddelt af Landdistrikternes Fællesråd og Landsbyerne i Danmark. Årets tema var 'den bæredygtige Landsby' med fokus på bl.a. natur, social-, økonomisk- og kulturel bæredygtighed.

Vinderen er landsbyen Torup på Nordsjælland. Begrundelsen for uddelingen var, at beboerne har arbejdet med bæredygtige løsninger de seneste 30 år. Torup har desuden delebiler, solceller, egen spildevandsrensning og jordfond – så landsbyen har formået at skabe et moderne, bæredygtigt liv på landet

Lokale projekter i Realdania-kampagnen "Underværker":

Der er lokale projekter fra kommunen med i opløbet om at få finansiering fra Realdanias kampagne – Underværker. Kampagnen handler om at støtte projekter, der er til gavn for fællesskaber og lokalsamfundet.

Jels lokalråd søger om 100.000 kr. fra Realdania til at omdanne det gamle hotel til et Kulturhotel, der skal huse kreative værksteder, lokaler til musik, billedkunst, dans og teater og en cafe. Kulturhotellet skal både rumme borgernes behov og invitere turister ind og få information om lokalområdet.

Holsted lokalråd søger om 200.000 kr. fra Realdania til at bygge en bæredygtig minigolfbane til gavn for beboer og turister. Minigolfbanen vil blive bygget i naturlige og bæredygtige materialer og vil blive placeret blandt natur og institutioner.

Begge ansøgninger er siden ansøgningsfristen d. 16. sep. gået videre til bedømmelse.

Erhvervsstyrelsens Landdistriktskonference 2019:

Den 28. oktober afholder Erhvervsstyrelsen sin årlige landdistriktskonference for at drøfte udvikling af landets landdistrikter og lokalområder. Dette års tema er: "Hvordan kan landdistrikterne bidrage til en grøn og bæredygtig fremtid?"

Chef for Erhverv & Borgerservice, Peer M. Rexen, og landdistriktskonsulenten deltager i konferencen.

Erhvervsstyrelsens landdistriktspulje er åben for ansøgninger:

Erhvervsministeriet har åbnet for ansøgninger til dette års anden runde af ministeriets landdistriktspulje - denne gang med fokus på bæredygtige og grønne løsninger i landdistrikterne. Ansøgningsfristen er d. 1. oktober 2019, og lokalrådene i landdistrikterne er orienteret.

Landsbytopmøde i Vissenbjerg:

Den 24. sep. deltog landdistriktskonsulenten i Landdistrikternes Fællesråds landsbytopmøde i Vissenbjerg. Til Landsbytopmødet deltog i alt 80, heriblandt både borgere, konsulenter og oplægsholdere fra hele landet. Lokalrådene i Vejen kommunes landdistrikter var også inviteret.

Til arrangementet blev deltagerne præsenteret for de 17 anbefalinger for levedygtige landsbyer af udvalget formand. Siden udgivelse af anbefalingerne er bæredygtighed især kommet på dagsorden ift. landsbyer. Herunder deleøkonomi, nærhed til fødevarerproduktion, natur- og landskabsforvaltning og cirkulærøkonomi.

Der var en præsentation fra landsbyen Ørsted, hvor byen gik sammen om at købe kroen og skabe et lokalt samlingssted. Ved at danne et aktieselskab med borgere har projektet med kroen gået fra frivilligt til forpligtende arbejde, som de forklarer som en del af succesen bag.

Der var præsentationer fra DGI, Fynsland og Ryslinge lokalråd, Landsbyhøjskolen og landdistriktsforsker Hanne Tanvig. Hovedbudskaberne her var, at lokalområder har meget at byde på, men for få ved det. DGI's råd var, at tænke i motivation og involvering og fortælle borgerne, hvad de får ud af at engagere sig lokalt. Hanne Tanvig ser et stort udviklingspotentiale i landdistrikterne og ser den måde Ørsted har skabt udvikling i byen som et godt eksempel på at en landsby erobrer position ved selv at skabe handling.

Et gennemgående tema til landsbytopmødet er bæredygtighed. Til landsbytopmødet var en af anbefalingerne, at landsbyerne skal tænke nyt og gribe fat i dem, der ikke vil storbylivet længere. De anbefalede, at landsbyerne hoppede med på den nye, moderne dagsorden omkring bæredygtighed, og gøre den til landsbyernes fordel ved at tiltrække moderne, ressourcestærke familier, der har et ønske om fællesskab og et bæredygtigt, mere simpelt liv.

Sagsfremstilling

Landdistriktskonsulent vil informere om nyheder indenfor landdistriktsområdet, eksempelvis afholdte eller kommende konferencer og arrangementer, nye publikationer og beslutninger af relevans for landdistriktsområdet.

Aktuelle emner:

Årets landsby er fundet:

Landdistrikternes Fællesråd og Landsbyerne i Danmark uddelte d. 09-09-2019 prisen for 23. gang som ”Årets Landsby”.

Kriterierne for ansøgere er, at den indstillede landsby har under 1200 indbyggere, har formuleret en udviklingsplan og er organiseret med et lokalråd eller lignende.

Årets tema er ’den bæredygtige Landsby’ og fokus er bl.a. på natur samt social-, økonomisk- og kulturel bæredygtighed.

Vinderen af Årets Landsby 2019 er landsbyen Torup. Her har beboerne arbejdet med bæredygtige løsninger de seneste 30 år siden økosamfundet Dyssekilde blev etableret i landsbyen i Halsnæs Kommune. Der er både delebiler, solceller og egen spildevandsrensning i Torup. Landsbyen huser også butikker, børnehave, skole, forsamlingshus, kirke og kulturliv. Lokalrådet har desuden etableret sin helt egen jordfond, der sælger byggemodnet jord videre til boliger og erhverv.

Alt i alt har landsbyen Torup været i stand til at udvikle sig og tiltrække indbyggere i en sådan grad, at Halsnæs Kommune har besluttet at udvide landsbyen med endnu en bydel. Med den vokser indbyggertallet fra de nuværende 350 til 500 indbyggere. Hvidelandet, som den nye bydel hedder, skal skabe moderne rammer for livet på landet, herunder et socialt, økonomisk og økologisk bæredygtigt liv.

Lokale projekter i Realdania-kampagnen ”Underværker”:

Formålet med Realdanias kampagne, Underværker, er at støtte ildsjæle, der arbejder med det byggede miljø til gavn for fællesskabet og lokalsamfundet.

Siden 2011 har Realdania målrettet støttet projekter i det byggede miljø, som er drevet af frivillige, og som bidrager til nye og bedre rammer for frivillige aktiviteter, der skaber sammenhold, fællesskaber og levedygtige lokalsamfund.

Der kan maksimalt søges om 1.000.000 kr. til et projekt. Ansøgere demonstrerer, at der er opbakning til projektet ved at samle ’likes’. Hvis flere end 200 personer tilkendegiver, at de synes om projektet, går det videre til bedømmelse. Ansøgningsfristen til Underværker er d. 16-09-2019, og der er ansøgninger inde fra to lokalråd i Vejen Kommune. Begge ansøgninger er siden ansøgningsfristen gået videre til behandling.

Kulturhotellet i Jels:

Borgernes idé går ud på at virkeliggøre drømmen om et Kulturhotel i det gamle hotel med værksteder og lokaler til musik, billedkunst, dans og teater. Ligeledes indrettes der en cafe. Det gamle hotel skal omdannes til et Kulturhotel, der i stedet for at huse overnattende gæster, huser menneskers kreative ideer og projekter.

Kulturhotellet skal både rumme borgernes behov og ønsker, og det skal samtidig afklares, hvordan Jels Kulturhotel kan blive inviterende overfor gæster udefra, bl.a. vandrere fra Hærvejen som går igennem Jels og har brug for et sted at holde rast og få information om lokalområdets natur, kultur og seværdigheder.

Jels lokalråd ansøger om 100.000 kr. fra Realdania.

Bæredygtig kvalitets minigolfbane i Holsted:

Holsted lokalråd vil skabe liv i byen ved bl.a. at bygge en minigolfbane til gavn for beboer og turister. Minigolfbanen vil blive bygget i naturlige og bæredygtige materialer med hjælp fra en professionel aktør med erfaring inden for området.

Minigolfbanen vil blive placeret i et område fyldt med natur, et dyreanlæg og en børnehave. Med en minigolfbane af høj kvalitet, vil hele området blive yderst attraktivt for byens borgere, turister og tilflyttere.

Holsted Lokalråd søger om 200.000 kr. fra Realdania.

Erhvervsstyrelsens Landdistriktskonference 2019:

Erhvervsstyrelsens årlige landdistriktskonference skaber rammer for at udveksle erfaringer, viden og idéer til, hvordan vi sikrer udvikling og gode muligheder også uden for de større byer.

Temaet for årets konference er: ”Hvordan kan landdistrikterne bidrage til en grøn og bæredygtig fremtid?”

Konferencen afholdes d. 28-10-2019. Chef for Udvikling & Erhverv, Peer M. Rexen og landdistriktskonsulent, Linette Holst Pedersen, deltager i konferencen.

Erhvervsstyrelsens landdistriktpulje er åben for ansøgninger:

Erhvervsministeriet har åbnet for ansøgninger til dette års anden runde af ministeriets landdistriktpulje - denne gang med fokus på bæredygtige og grønne løsninger i landdistrikterne.

Ansøgningsfristen er d. 1. oktober 2019. Lokalrådene i landdistrikterne er adviseret.

Landsbytopmøde i Vissenbjerg og Vestervig:

Landdistrikternes Fællesråd inviterer i efteråret til to landsbytopmøder i hhv. Vissenbjerg og Vestervig. Formålet med arrangementerne er at skabe debat, nytænkning og løsningsforslag til landsbyernes udfordringer samt at fremme

vidensdeling mellem aktører i landsbyerne.

Arrangementerne vil bl.a. indeholde oplæg om landsbyindsatsen i Landdistrikternes Fællesråd af formand Steffen Damsgaard, præsentation af udvalgets anbefalinger af Jens Kr. A. Møller, formand for Udvalget for levedygtige landsbyer, samt forskellige perspektiver på landsbyernes aktuelle udfordringer.

Lokalrådene er inviteret. Landdistriktskonsulent, Linette Holst Pedersen, vil deltage i Landsbytopmøde i Vissenbjerg d. 24. september.

Tidligere behandling

Ingen

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Personalemæssige konsekvenser

Ingen

Retsregler og andre forskrifter

Ingen

Høring

Ingen

Punkt 9: Eventuelt

19/700

Administrativ indstilling

Chef for Udvikling & Erhverv Peer M. Rexen indstiller, at

- Dato og sted for næste møde i Landdistriktsudvalget fastsættes.

Beslutning Landdistriktsudvalget den 30-09-2019

Næste møde i Landdistriktsudvalget afholdes mandag d. 20 januar 2020 i enten Veerst eller Skrave.

Administrationen indkalder til mødet.

Hærvejsklyngen har sendt en ansøgning til Vejen Kommune, da deres prøveperiode er forbi. Fremadrettet har de ingen konsulent, og dét kommer de til at mangle i forhold til at samle trådene i klyngen.

Udvalget drøftede, hvad de kan tilbyde arbejdet i en klynge fremadrettet. Det er vigtigt at beslutte, om en forening eller lokalråd skal have midler efter en prøveperiode. Det skal gøres klart fra starten.

Klynger i andre kommuner har fået tilskud fra kommunen når prøveperioden er slut. Forskellen er, at Hærvejsklyngen er startet på eget initiativ.

Puljerne på landdistriktsområdet i Vejen Kommune er i forvejen øremærket, og Landdistriktsudvalget har ikke andre midler at uddele.

Udvalget besluttede, at der skal et punkt på det næste møde, således at udvalget har mulighed for at drøfte, hvad rammerne for et klyngesamarbejde er i landdistrikterne samt hvordan landdistriktsstrukturen skal være i fremtiden.

Sagsfremstilling

Ingen

Tidligere behandling

Ingen

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Personalemæssige konsekvenser

Ingen

Retsregler og andre forskrifter

Ingen

Høring

Ingen